

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 6, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 706 63 335, el. p. dokumentai@stt.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188659948.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188659948

Panevėžio miesto savivaldybės tarybai
E. pristatymas

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA DĖL PANEVĖŽIO MIESTO FUTBOLŲ SPORTO ŠAKOS 2025–2027 METŲ PLĖTROS PROGRAMOS FINANSAVIMO IŠ SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ KONKURSO NUOSTATŲ

2026 m. mėn. d.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – Specialiųjų tyrimų tarnyba), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 5 dalies 1, 2 ir 4 punktų nuostatomis, atliko Panevėžio miesto futbolo sporto šakos 2025–2027 metų plėtros programos (toliau – Programa) finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų konkurso nuostatų (toliau – Nuostatai), patvirtintų Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2024 m. gruodžio 27 d. sprendimu Nr. 1-563¹, antikorupcinį vertinimą.

Siekdama mažinti korupcijos rizikos veiksnių atsiradimo tikimybę, taip pat užtikrinti teisinio reguliavimo išsamumą, nuoseklumą, skaidrumą ir atsparumą korupcijai, Specialiųjų tyrimų tarnyba dėl Nuostatų teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Kritinės antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai:

1.1. Nuostatuose nustatyti kriterijai neužtikrinantys objektyvaus, faktiniais duomenimis pagrįsto, ir skaidraus konkurso dalyvių atrankos proceso, galimai sudaro sąlygas asmeniui, vertinančiam paraišką vienasmeniškai, savo nuožiūra priimti nešališką ir neskaidrų sprendimą dėl konkurso dalyvių atitikimo šiems kriterijams

Nuostatų 27.7 papunktyje nustatyta, kad administracinės atitikties paraiškų vertinimo metu konkurso administratorius įvertina ar paraiškos teikėjas atitinka visus Programos uždavinių ir rezultato pasiekimo vertinimo kriterijų lentelėje (toliau – Kriterijų lentelė) numatomus rezultato pasiekimo vertinimo kriterijus.

Nuostatų 4 punkte nustatyta, kad konkurso administratorius – už konkurso vykdymą atsakingas Sporto skyriaus darbuotojas.

¹ Prieiga internete: <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/a45d59e0c44a11efa5ddd96c482819f5>

Administracinės atitikties paraiškų vertinimo kriterijai yra reglamentuoti Kriterijų lentelėje, kurioje pateikta 18 kriterijų ir jų numatomi pasiektini rezultatai per 2025 – 2027 metus.

Nuostatų 16.4 papunktyje nustatyta, kad kartu su paraiška² pateikiami dokumentai, patvirtinantys organizacijos turimas lėšas, sutarčių, preliminarinių sutarčių kopijos, ketinimų protokolai, raštai, laiškai, o 16.7 papunktyje nustatyta, kad gali būti pateikiami kiti dokumentai, kuriuos, paraiškos teikėjo nuomone, tikslinga pateikti.

Nuostatuose nėra reglamentuota pagal kokius oficialius dokumentus ar duomenis Sporto skyriaus darbuotojas administracinės atitikties vertinimo metu nustato, kad konkurso dalyvis atitinka ar neatitinka Kriterijų lentelėje nustatytus kriterijus.

Pagal šias nuostatas darytina išvada, kad administracinės atitikties vertinimo metu Sporto skyriaus darbuotojas savo nuožiūra pagal subjektyvų supratimą vertina, ar konkurso dalyvis atitinka lentelėje nustatytus kriterijus. Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, paraiškos administracinės atitikties metu atlieka faktiškai kokybinį paraiškos vertinimą vienasmeniškai, taip turėdamas galimybę daryti įtaką sudarant išskirtines sąlygas laimėti konkursą konkrečiam konkurso dalyviui, kas yra laikytina antikorupciniu požiūriu ydingu teisiniu reglamentavimu, sudarančiu sąlygas neobjektyviam ir neskaidriam konkurso dalyvių paraiškų vertinimo procesui.

Taip pat, Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, kaip korupcijos rizikos veiksnys, neužtikrinantis skaidrių ir objektyvių konkurso sąlygų, laikytinas Nuostatų 17 punkto reikalavimas iki konkurso atitikti visus Programoje numatytus kriterijus, ribojantis galimybes potencialiems konkurso dalyviams pasiekti numatytus tarpinius rezultatus projekto įgyvendinimo laikotarpiu tokiu būdu sudarant išskirtines sąlygas dalyviui, kuris nustatytų kriterijų rezultatus yra pasiekęs iki konkurso.

Nuostatų 17 punkte nustatyta, kad „*Paraiškos teikėjas turi atitikti visus Programos uždavinių ir rezultato pasiekimo vertinimo kriterijų lentelėje numatomus rezultato pasiekimo vertinimo kriterijus.*“. Kriterijų lentelėje yra pateikta 18 kriterijų ir jų numatomi pasiektini rezultatai per 2025 – 2027 metus. Nuostatuose nėra detalios reglamentuota, kaip turėtų būti įvertinamas konkurso dalyvių atitikimas nustatytiems kriterijams, ar tuo pačiu metu yra vertinami ir tų kriterijų pasiekimo rezultatai konkurso vykdymo metu už 2025, 2026 ir 2027 metus, t. y. į ateitį, nors konkursas pagal viešai skelbiamą informaciją yra organizuotas 2025 metų sausio mėnesį³.

Pagal Panevėžio miesto savivaldybės mero 2025 m. sausio 7 d. potvarkiu Nr. M-8 patvirtintos paraiškos administracinės atitikties vertinimo formos⁴ 7 eilutę, kurioje nustatyta, kad

² <https://www.panevezys.lt/download/119780/futbolo+pl%C4%97tros+parai%C5%A1k+06%20su%20patvirtinimu.docx>

³ https://www.panevezys.lt/lt/veiklos-sritys/sportas_1995/konkursai_sportas/archive/skelbiamas-panevezio-miesto-8rdj.html

⁴ <https://www.panevezys.lt/download/128391/futbolo+pl%C4%97tros+administracin%C4%97s+vertinimo+lentel%C4%97.docx>

įvertinama, ar „*Paraiškos teikėjas vykdo visus numatytus Panevėžio miesto futbolo sporto šakos 2025–2027 metų plėtros programos rezultato pasiekimo vertinimo kriterijus (7 punkto reikšmė gali kisti, atsižvelgiant į Lietuvos futbolo federacijos klubų licencijavimo taisykles)*“, t. y. vertinama visuma kriterijų ir jų pasiekimo rezultatai, kaip kriterijų vertinimo matai, darytina išvada kad administracinės atitikties vertinimo metu vertinami ne praeityje objektyviai pasiekti rezultatai, o ateityje dar tik pasiektini (arba ne) rezultatai, kurių pasiekimo konkurso organizavimo metu objektyviai pagal faktinius duomenis įvertinti neįmanoma.

Konkurso laimėtojai nustatyti parinkti kriterijai, kurių pasiekimo rezultatai objektyviai gali būti patvirtinti tik ateityje, antikorupciniu požiūriu vertintini kaip neobjektyvūs ir neskaidrūs, bei sudarantys tiesiogines sąlygas pasireikšti korupcijai, bei sąlygas neskaidriam konkurso organizavimo procesui ir galimai suteikiantys pranašumą konkurso dalyviams, kurie jau iki konkurso atitinka visus ateityje pasiektinus kriterijų vertinimo rezultatus, kuriais matuojamas atitikimas kriterijams.

Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, kitiems konkurso dalyviams, kurie konkurso vykdymo metu neatitinka Kriterijų lentelėje nustatytų kriterijų ateityje pasiektinų rezultatų administracinės atitikties vertinimo metu faktiškai užkertamas kelias dalyvauti konkurse ir nurodytus kriterijus bei jų pasiekimo rezultatus pasiekti per Programos įgyvendinimo laikotarpį, t. y. 2025, 2026 ir 2027 metus, kurių pasiekimas turėtų būti vertinamas tik vėliau.

Vertinamas teisinis reglamentavimas, kuriuo neužtikrinami skaidrūs ir objektyvūs kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatomas konkurso laimėtojas, taip pat neribotos diskrecijos suteikimas vienam asmeniui vertinančiam minimus kriterijus, tokiu būdu galimai ir ribojantis galimybę visiems potencialiems konkurso dalyviams dalyvauti konkurse vertintinas kaip kritiškai ydingas antikorupciniu požiūriu.

1.2. Nuostatuose nereglementuotas mero potvarkiu tvirtintinas, tačiau viešai nepaskelbtas konkurso paraiškų kokybinio vertinimo komisijos veiklos reglamentavimas sudaro sąlygas neskaidriam bei neobjektyviam konkurso paraiškų vertinimo procesui

Nuostatų 30 punkte nustatyta, kad „*Nustačius, kad paraiška atitinka visus administracinės atitikties vertinimo reikalavimus, ji per 5 darbo dienas nuo administracinės atitikties vertinimo teikiama komisijai kokybiniam vertinimui atlikti.*“

Nuostatų 7.1 papunktyje nustatyta, kad „*Komisija – kolegialus organas, sudarytas Savivaldybės mero potvarkiu, veikiantis pagal komisijos veiklos nuostatus, patvirtintus Savivaldybės mero potvarkiu.*“

Nuostatuose nėra reglamentuota konkurso paraiškų kokybinio vertinimo komisijos sudarymo procedūra: narių skaičius, jų paskyrimo tvarka, Komisijos pirmininko paskyrimo tvarka,

kompetencijos reikalavimai komisijos nariams, darbo reglamentas, posėdžių vedimo tvarka, sprendimų priėmimo tvarka.

Atkreipiame dėmesį, kad 7.1 papunktyje nurodyti mero potvarkiu tvirtinami komisijos veiklos nuostatai nėra viešai paskelbti, todėl įvertinti ar aukščiau nurodytos nuostatos yra reglamentuotos komisijos veiklos nuostatuose nėra galimybės. Nereglamentuojant Nuostatuose ar neviešinant mero potvarkiu patvirtintų komisijos veiklos nuostatų neužtikrinama konkurso procedūrų įgyvendinimo visuomeninė kontrolė bei galimybė konkurso dalyviams įgyvendinti savo teises, pavyzdžiui, apskundžiant konkurso rezultatus.

Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, siekiant skaidraus ir objektyvaus konkurso paraiškų vertinimo proceso su konkurso paraiškų vertinimu susijęs teisinis reglamentavimas turėtų būti nustatytas viename teisės akte, pavyzdžiui, Nuostatuose, tvirtinamuose Savivaldybės tarybos, taip pat kartu viešai pateikiant ir visas su konkursu susijusias patvirtintas paraiškos ir jos vertinimo formas.

Neišsamus ir fragmentuotas teisinis reglamentavimas, kai paraiškų vertinimo procedūra reglamentuojama skirtinguose teisės aktuose, neužtikrina objektyvaus ir skaidraus procedūros (konkurso paraiškų vertinimo) įgyvendinimo proceso, todėl toks teisinis reglamentavimas laikytinas ydingu antikorporciniu požiūriu.

1.3. Nustatytas teisinis reglamentavimas sudarantis sąlygas neribotai komisijos diskrecijai skiriant papildomą finansavimą Programos vykdytojui neužtikrina skaidraus ir objektyvaus papildomo finansavimo skyrimo proceso

Nuostatų 41 punkte nustatyta, kad „Programos vykdytojas, gavęs lėšų Programai įgyvendinti, turi teisę teikti motyvuotą realiu faktiniu poreikiu pagrįstą prašymą dėl papildomų lėšų skyrimo.“

Nuostatuose nėra nustatyta jokių papildomų sąlygų dėl papildomo finansavimo Programos vykdytojui (konkurso laimėtojui) skyrimo, todėl papildomas finansavimas gali būti skiriamas komisijos, svarstančios tokius prašymus, nuožiūra, neatsižvelgiant į tai ar yra paraiškų įtrauktų į rezervinį sąrašą, kurios nėra gavę lėšų Programos įgyvendinimui. Tokiu teisiniu reglamentavimu sudaromos sąlygos neribotai komisijos diskrecijai, neatsižvelgiant į tai, ar reikalingas finansavimas rezerve esančioms paraiškoms, bei nesant nustatytų papildomo finansavimo skyrimo kriterijų, savo nuožiūra rekomenduoti Savivaldybės merui skirti ar neskirti papildomas lėšas Programos vykdytojui (konkurso laimėtojui) Programai įgyvendinti.

Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, atsižvelgiant į tai, kad pagal Nuostatų 36 punktą konkurse pirmenybė teikiama tam paraiškos teikėjui, kuris Programai įgyvendinti prašo mažesnės finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų dalies, teisiniu reglamentavimu sudaromos sąlygos gauti papildomą finansavimą tam dalyviui, kuris siekdamas laimėti konkursą pasinaudotų 36 punkto

nuostata prašydamas mažesnio finansavimo iš savivaldybės, o po to tą lėšų trūkumą kompensuotų prašydamas papildomo finansavimo, kuris gali būti skiriamas komisijos nuožiūra be konkurso.

Komisijos sprendimų priėmimo diskrecija dėl papildomo finansavimo skyrimo bei galimybių sudarymas nesąžiningai konkuruoti konkurse pasinaudojant nustatytu teisiniu reglamentavimu vertintinas kaip antikorupcinio požiūriu ydingas ir mažina konkurso vykdymo bei Programos įgyvendinimo proceso skaidrumą.

2. Kitos antikorupcinės pastabos ir pasiūlymai:

2.1. Programos vykdytojai nenustatyta pareiga reguliariai atsiskaityti už Programos vykdymą ir lėšų panaudojimą neužtikrina skaidraus Programos vykdymo ir lėšų naudojimo kontrolės proceso

Nuostatų 51 punkte nustatyta, kad „Programos vykdytojas Savivaldybės administracijos reikalavimu privalo pateikti visą prašomą informaciją, susijusią su Programos vykdymu ir (ar) lėšų, skirtų Programai, panaudojimu, įskaitant pirminius apskaitos dokumentus ar jų kopijas ir prisidėjimą įrodančius dokumentus.“ Pagal šią nuostatą darytina išvada, kad Programos vykdymo ir lėšų panaudojimą kontrolę tik savo nuožiūra gali inicijuoti Savivaldybės administracija. Nuostatuose nėra nustatyta pareiga Programos vykdytojai reguliariai teikti ataskaitas apie Programos vykdymą ir lėšų panaudojimą. Nesant konkretaus reikalavimo Programos vykdytojai reguliariai teikti ataskaitas apie Programos vykdymą ir lėšų panaudojimą įtvirtinto teisiniame reglamentavime, o savivaldybės administracijai nepriėmus sprendimo reikalauti Programos vykdytojo jas pateikti, Programos vykdymo ir lėšų panaudojimo kontrolė gali būti visai nevykdoma.

Teisės aktuose nereglamentuotas privalomas Programos vykdymo ir lėšų panaudojimo kontrolės mechanizmas neužtikrina skaidraus Programos tikslų pasiekimo ir konkurso laimėtojai skirtų lėšų Programai įgyvendinti panaudojimo proceso, todėl yra vertintinas kaip rizikingas antikorupcinio požiūriu.

2.2. Nustatytą Programos vykdymo ir lėšų panaudojimo pažeidimų atveju skiriamų finansinių sankcijų nesusiejimas su Programos tikslų bei Kriterijų lentelėje nustatytų kriterijų rezultatų įgyvendinimu kelia riziką neužtikrinti Programos tikslų įgyvendinimo ir sudaryti sąlygas neskaidriai ir ne pagal paskirtį naudoti lėšas skirtas Programai įgyvendinti

Analizuojant Nuostatus nustatyta, kad už Programos vykdymo pažeidimus taikomos finansinės sankcijos nėra susietos su Programos tikslų ir Kriterijų lentelėje nustatytų kriterijų rezultatų nepasiekimu ir gali būti taikomos faktiškai tik už finansinio pobūdžio pažeidimus.

Nuostatų 37 punkte nustatyta, kad „...Antraisiais ar trečiaisiais Programos įgyvendinimo metais, jei Programos vykdytojas neužtikrino Nuostatų 9 punkte numatytų reikalavimų (Projekto vykdytojai prisidėti ne mažiau, kaip 10 proc. visos Programos poreikio (veiklos išlaidų) lėšų dalimi,

kurios nepadengia savivaldybės biudžeto lėšos – įterpta Specialiųjų tyrimų tarnybos) vykdymo praėjusius metais, lėšos mažinamos atitinkama dalimi.“

Pagal šią nuostatą neaišku, koks subjektas priima sprendimą mažinti Programai skirtą finansavimą ir kokiais teisės aktais vadovaudamasis nustato konkretų lėšų mažinimo dydį. Nuostatuose nėra reglamentuota „lėšų mažinimo atitinkama dalimi“ apskaičiavimo tvarka ir nenustatyti įgaliojimai konkrečiam subjektui tokį dydį apskaičiuoti, todėl sudaromos sąlygos Savivaldybės administracijai savo nuožiūra vadovaujantis subjektyvia teisinio reglamentavimo interpretacija sumažinti skirtą finansavimą Programos vykdytojiui.

Nuostatų 53 punkte nustatytos sąlygos, kurioms atsiradus Savivaldybės administracija nutraukia finansavimo sutartį. Nei viena iš keturių Finansavimo sutarties nutraukimo sąlygų nesiejama su Programos tikslų ar Kriterijų lentelėje nurodytų rezultatų nepasiekimu.

Nuostatų 53.2 papunktyje nurodyta viena Finansavimo sutarties nutraukimo sąlygų – kai yra nustatoma esminių Nuostatų, Finansavimo sutarties ir (arba) galiojančių teisės aktų, turinčių esminės reikšmės Finansavimo sutarčiai vykdyti, pažeidimų, tačiau kas laikoma esminiais Nuostatų, Finansavimo sutarties ir (arba) galiojančių teisės aktų, turinčiais esminės reikšmės Finansavimo sutarčiai vykdyti, pažeidimais Nuostatai nereglamentuoja. Nesant nustatytos aiškos, teisiniu reglamentavimu apibrėžtos, esminių pažeidimų sąvokos sutarties šalys šią sąvoką gali interpretuoti skirtingai, o dominuojanti sutarties šalis (Savivaldybės administracija) analogiškose situacijose esminio pažeidimo faktą gali vertinti skirtingai ir priimti skirtingus sprendimus analogiškose situacijose subjektų atžvilgiu.

Nuostatuose nustatytų finansinių sankcijų nesusiejimas su Programos tikslais ir pasiektiniais rezultatais, neužtikrina, kad skirtas finansavimas Programos įgyvendinimui bus panaudotas konkrečių programos tikslų ir rezultatų pasiekimui, todėl vertintinas, kaip neužtikrinantis Programos įgyvendinimui skirtų lėšų naudojimo skaidrumo ir sudarantis sąlygas pasireikšti korupcijai.

3. Kitos pastabos ir pasiūlymai:

Neteikiame.

Atlikę antikorupcinį vertinimą nustatėme, kad:

1. Nuostatuose nustatyti kriterijai neužtikrinantys objektyvaus, faktiniais duomenimis pagrįsto, ir skaidraus konkurso dalyvių atrankos proceso, galimai sudaro sąlygas asmeniui, vertinančiam paraišką vienasmeniškai, savo nuožiūra priimti nešališką ir neskaidrų sprendimą dėl konkurso dalyvių atitikimo šiems kriterijams;

2. Nuostatuose nereglamentuotas mero potvarkiu tvirtintinas, tačiau viešai nepaskelbtas konkurso paraiškų kokybinio vertinimo komisijos veiklos reglamentavimas sudaro sąlygas neskaidriam bei neobjektyviam konkurso paraiškų vertinimo procesui;

3. Nustatytas teisinis reglamentavimas sudarantis sąlygas neribotai komisijos diskrecijai skiriant papildomą finansavimą Programos vykdytojai neužtikrina skaidraus ir objektyvaus papildomo finansavimo skyrimo proceso;

4. Programos vykdytojai nenustatyta pareiga reguliariai atsiskaityti už Programos vykdymą ir lėšų panaudojimą neužtikrina skaidraus Programos vykdymo ir lėšų naudojimo kontrolės proceso;

5. Nustatytų Programos vykdymo ir lėšų panaudojimo pažeidimų atveju skiriamų finansinių sankcijų nesusiejimas su Programos tikslų bei Kriterijų lentelėje nustatytų kriterijų rezultatų įgyvendinimu kelia riziką neužtikrinti Programos tikslų įgyvendinimo ir sudaryti sąlygas neskaidriai ir ne pagal paskirtį naudoti lėšas skirtas Programai įgyvendinti.

Atsižvelgdami į antikorpucinio vertinimo metu nustatytus teisinio reglamentavimo trūkumus ir pateiktus argumentus, siūlome tobulinti teisinį reglamentavimą pagal pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Vadovaudamiesi Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 8 dalies nuostatomis, prašome per du mėnesius nuo antikorpucinio vertinimo išvados gavimo dienos pagal kompetenciją Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje paskelbti informaciją, kaip atsižvelgta (planuojama atsižvelgti) į pateiktas pastabas ir pasiūlymus, arba, jeigu į antikorpucinio vertinimo išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus neatsižvelgta, nurodyti priežastis ir motyvus, užpildyti antikorpucinio vertinimo išvados įgyvendinimo pažymą, kurios forma pateikta Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos atliekamo teisės aktų ar jų projektų antikorpucinio vertinimo tvarkos aprašo 3 priede⁵, bei pateikti Specialiųjų tyrimų tarnybai pažymos nuorodą.

Direktoriaus pavaduotojas

Egidijus Radzevičius

Aivaras Raišys, tel. +370 706 63 331, el. p. aivaras.raisys@stt.lt

⁵ Prieiga internete: <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAD/6ae7e2224d6511ec86bdc0a6d573b32/asr>